

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА**

Скопје, мај 2023

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-31

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ДО РАКОВОДСТВОТО НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2022 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение) ДО РАКОВОДСТВОТО НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје

Основи за мислење со резерва

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 20 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2022 година има капитализирано во инвестициите во тек – автопатишта износ од 1,155,028 илјади МКД, и во градежни објекти – автопатишта износ од 720,407 илјади МКД по основ на негативни курсни разлики кои се појавуваат како резултат на плаќањата во УСД валута спрема еден од изведувачите на проектите. Ваквиот начин на евидентирање е извршен согласно Извештај и налог на Државниот завод за ревизија. Според наше мислење и согласно сметководствените стандарди прифатени во Р. Северна Македонија (МСС 16, МСС 23 и МСС 21), не постои можност курсни разлики кои произлегуваат од подмирување на обврски во странска валута да се капитализираат во набавната вредност на средствата, туку истите треба да се признаат во тековната добивка или загуба. Според претходното, произлегува дека набавната вредност на инвестициите во тек и градежните објекти е преценета за истите износи. Во текот на 2022 година капитализирани се негативни курсни разлики во износ од 319,200 илјада МКД, за кој износ е преценета тековната добивка. Нашиот извештај за претходната година исто така беше квалификуван по овој основ за вкупен износ од 55,197 илјади денари.

Како што е објаснето во Белешката 20 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2022 година има евидентирано инвестиции во тек во локални патишта во износ од 4,227,687 илјади МКД, кои се финансирани со заеми од МБОР и ЕБОР за Проектите за подобрување на постојните регионални и локални патишта. Локалните патишта кои се во надлежност на општините, по завршувањето на изградбата и извршениот технички прием треба да бидат предадени на користење на Општините, односно да се изврши финансиско примопредавање на овие локални патишта кои се водат во финансиската евиденција на Претпријатието. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2022 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Скопје, 29 јуни 2023

Овластен ревизор

Костадинка Китаноска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Приходи од надоместоци	8	9,753,197	8,168,956
Останати приходи	9	311,250	157,859
		10,064,447	8,326,815
Трошоци од основна дејност	10	(1,439,632)	(1,423,065)
Трошоци за амортизација		(1,987,876)	(1,957,223)
Трошоци за вработени	11	(390,347)	(345,927)
Останати трошоци	12	(740,672)	(646,152)
Резервации на трошоци		(11,789)	(66,532)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		5,494,131	3,887,916
Приходи од финансирање	13	3,000,564	699,351
Расходи од финансирање	14	(4,821,224)	(3,106,233)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		3,673,471	1,481,034
Данок од добивка	22	(225,424)	(7,358)
НЕТО ДОБИВКА		3,448,047	1,473,676
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		3,448,047	1,473,676

Скопје, 09.03.2023 година

Директор
Ејуп Рустем

M.V

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	2,038,790	2,193,562
Тековен дел на дадени позајмици	17	13,976	13,708
Побарувања за данок на добивка и останати побарувања	19	40,427	204,188
Однапред пресметани приходи и трошоци		81,864	55,122
Залихи	16	2,083	1,671
Вкупно тековни средства		2,177,140	2,468,251
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	6,988	21,010
Аванси за основни средства	18	572,076	1,864,041
Нематеријални средства	21	7,377	1,159
Недвижности, постројки и опрема	20	118,765,914	110,640,017
Вкупно нетековни средства		119,352,355	112,526,227
ВКУПНО СРЕДСТВА		121,529,495	114,994,478
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	22	2,124,438	2,405,708
Тековен дел на долгорочни кредити	25	5,504,158	4,754,425
Останати обврски	23	442,679	376,243
Резервации	28	157,441	209,063
Вкупно тековни обврски		8,228,716	7,745,439
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	24	1,853,629	1,892,655
Долгорочни кредити	25	46,615,742	43,973,023
Вкупно нетековни обврски		48,469,371	45,865,678
ВКУПНО ОБВРСКИ		56,698,087	53,611,117
Капитал			
Државен капитал	26	5,000	5,000
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		55,029,955	51,581,908
Вкупно капитал		64,831,408	61,383,361
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		121,529,495	114,994,478

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	9,726,455	8,120,849
Парични примања од останати оперативни активности	374,411	(2,606)
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(1,419,112)	(1,431,762)
Исплати за плати и надомести на плати	(390,347)	(273,705)
Исплати за останати оперативни расходи	(741,084)	(718,336)
Платен данок од добивка	(215,019)	(7,358)
Примени камати	25,026	4,511
Нето парични текови од оперативни активности	7,360,330	5,691,593
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	13,754	14,064
Набавки на нематеријални средства	(8,431)	(603)
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(10,421,256)	(8,529,166)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	1,291,965	276,837
Нето парични текови од вложувачки активности	(9,123,968)	(8,238,868)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Исплати од добивката	-	-
Платени камати на кредити	(236,635)	(267,902)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	1,845,501	3,817,541
Нето парични текови од финансиски активности	1,608,866	3,549,639
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	(154,772)	1,002,364
Парични средства на почетокот на годината	2,193,562	1,191,198
Парични средства на крајот на годината	2,038,790	2,193,562

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

	Државен капитал	Ревалоризациона резерва	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно капитал
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2021	5,000	9,796,453	2,885,001	47,223,231	59,909,685
Усогласувања	-	-	-	-	-
Коригирана состојба на 1 Јануари 2021	5,000	9,796,453	2,885,001	47,223,231	59,909,685
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	1,473,676	1,473,676
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	4,595,660	(4,595,660)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(2,885,001)	2,885,001	-
Состојба на 31 Декември 2021	5,000	9,796,453	4,595,660	46,986,248	61,383,361
Состојба на 1 Јануари 2022	5,000	9,796,453	4,595,660	46,986,248	61,383,361
Усогласувања	-	-	-	-	-
Коригирана состојба на 1 Јануари 2022	5,000	9,796,453	4,595,660	46,986,248	61,383,361
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	3,448,047	3,448,047
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	1,473,676	(1,473,676)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(4,595,660)	4,595,660	-
Состојба на 31 Декември 2022	5,000	9,796,453	1,473,676	53,556,279	64,831,408

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Северна Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РСМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на трупот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2022 година изнесува 496 вработени (2021: 483 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 32, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Северна Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Со оглед дека претпријатието е формирано за обавување на дејност од јавен интерес, Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР) и УСД. Средниот курс на Еврото и УСД на 31 декември 2022 и 2021 година е како што следува:

	1 ЕУР	1 УСД
31 декември 2022	61.4932МКД	57.6535 МКД
31 декември 2021	61.6270 МКД	54.3736 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банки орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2022 година во однос на 2021 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2022	Стапки за амортизација 2021
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 25 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2016 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Северна Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаа на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица (2021: исто). Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2021: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Претпријатието е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукутации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Претпријатието има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РСМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2022 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е следната:

Во (000) МКД	2022	2021
Обврски по кредити и заеми	52,119,900	48,727,448
Пари и парични еквиваленти	(2,038,790)	(2,193,562)
Нето обврски (пари)	50,081,110	46,533,886
Вкупен капитал	64,831,408	61,383,361
% на задолженост	77%	76%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2022 и 2021 година по валути е следната:

Во (000) МКД	Средства		Обврски	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	968,780	1,333,368	16,951,764	16,982,958
УСД	257	921	29,844,084	27,777,758
Други	3,775	3,128	0	0
	972,812	1,337,417	46,795,848	44,760,716

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР и УСД. Изложеноста спрема ЕУР и УСД кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото и УСД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	(1,598,298)	(1,564,959)	1,598,298	1,564,959
УСД	(2,984,383)	(2,777,684)	2,984,383	2,777,684
други	378	313	(378)	(313)
Нето Ефект	(4,582,304)	(4,342,330)	4,582,304	4,342,330

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

Во (000) МКД	31 декември	
	2022	2021
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	12,711	9,394
- Останати побарувања	40,427	40,448
	53,138	49,842
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	20,964	34,718
- Парични средства на сметки	2,026,079	2,184,168
	2,218,886	2,218,886
	2,100,181	2,268,728
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	2,124,438	2,405,708
- Останати обврски	356,763	316,442
- Кредити	4,723,244	3,606,275
	7,204,445	4,200,537
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити	17,552,572	17,343,415
	17,552,572	17,343,415
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	29,844,084	27,777,758
	29,844,084	27,777,758
	54,601,101	51,449,598

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 1% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2022	2021	2022	2021
Земени кредити	(175,526)	(173,434)	175,526	173,434
Дадени заеми	210	347	(210)	(347)
Нето Ефект	(175,316)	(173,087)	175,316	173,087

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2022 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,038,790	-	-	-	2,038,790
Дадени заеми	-	-	13,976	6,988	20,964
Останати побар.	40,427	-	-	-	40,427
	2,079,217	-	13,976	6,988	2,100,181
Добавувачи	2,124,438	-	-	-	2,124,438
Кредити	1,340,501	926,284	3,237,373	46,615,742	52,119,900
Останати обврски	356,763	-	-	-	356,763
	3,821,702	926,284	3,237,373	46,615,742	54,601,101

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2021 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,193,562	-	-	-	2,193,562
Дадени заеми	-	-	13,708	21,010	34,718
Останати побар.	40,448	-	-	-	40,448
	2,234,010	-	13,708	21,010	2,268,728
Добавувачи	2,405,708	-	-	-	2,405,708
Кредити	1,126,137	742,069	2,886,219	43,973,023	48,727,448
Останати обврски	316,442	-	-	-	316,442
	3,848,287	742,069	2,886,219	43,973,023	51,449,598

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	4,679,921	3,564,333
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	3,254,964	2,844,804
Приходи од регистрација на моторни возила	1,818,312	1,759,819
Вкупно приходи од надоместоци	9,753,197	8,168,956

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Приходи од надомест по други основи	131,293	28,760
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 20 и 24)	113,847	120,669
Приходи од ослободување на резервации (белешка 28)	61,574	167
Останати приходи	4,536	8,263
Вкупно останати оперативни приходи	311,250	157,859

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	1,139,632	1,124,857
Трансфери на надомести до општини	300,000	298,208
Вкупно трошоци за основна дејност	1,439,632	1,423,065

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	255,878	243,421
Трошоци за отпремнини, награди и сл.	18,013	10,798
Трошоци за службени патувања	591	542
Трошоци за привремени вработувања	94,226	72,222
Трошоци за превоз и друго	21,639	18,944
Вкупно административни трошоци	390,347	345,927

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Трошоци за надзор	57,752	94,835
Трошоци за банкарски услуги	35,051	29,088
Расходи за комунални услуги	202,018	112,283
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	79,979	77,826
Останати услуги	88,667	98,027
Трошоци за поправки и одржување	164,143	89,647
Трошоци за консултанти	46,688	3,133
Потрошени материјали	29,510	9,622
Трошоци за осигурување	2,529	790
Репрезентација	168	1,551
Адвокатски трошоци	1,709	511
Трошоци по основ на судски спорови	20,109	117,968
Останати оперативни расходи	12,349	10,871
Вкупно останати оперативни расходи	740,672	646,152

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Приходи од камати	25,026	4,511
Позитивни курсни разлики	2,975,538	694,840
Вкупно приходи од финансирање	3,000,564	699,351

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Расходи за камати од кредити	241,620	231,189
Расходи за казнени камати	30,526	52,031
Негативни курсни разлики	4,549,078	2,823,013
Вкупно расходи од финансирање	4,821,224	3,106,233

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
ЕБОР - локални и регионални патишта	6,999	2,843
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	197,258	196,130
ЕБОР - електронски систем на патарини	586	540
ЕБОР - коридор 8	2,843	-
ЕИБ II	19,254	28,317
МБОР - Светска банка	14,680	3,359
Вкупно расходи за камати	241,620	231,189

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај банки	1,074,735	881,781
Готовина во благајна	3,754	2,675
Девизни сметки кај банки	34,137	42,096
Девизни акредитиви	-	-
Девизна благајна	504	312
Издвоени парични средства	8,453	6,407
Девизни депозити	917,207	1,260,291
Вкупно парични средства	2,038,790	2,193,562

Девизните депозити на ден 31 декември 2022 се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и примени парични средства од судски спорови и тоа:

Депозит од кредити од Светска Банка	96,625	224,185
Депозит од кредити од ЕБОР	533,504	1,036,106
Депозити од наплатени судски спорови	287,078	-
Вкупно депозити	917,207	1,260,291

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Залихи на материјали	2,083	1,671
Вкупно залихи	2,083	1,671

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	7,755	12,844
Царинска Управа на РМ	13,209	21,874
	20,964	34,718
Тековен дел на дадени позајмици	(13,976)	(13,708)
Вкупно дадени заеми	6,988	21,010

Дадените заеми во износ од 20,964 илјади МКД (2021: 34,718 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Страбак АГ подружница Скопје	142,416	196,650
ГД Гранит АД Скопје	126,054	292,403
Илинден Струга	122,499	123,735
Аселсан Турција	39,946	68,437
Хидростроу Согфија	34,736	-
Алпине Подружница Скопје	30,181	30,181
Пелагонија АД Гостивар	20,287	-
Градежен институт	19,027	50,739
Жикол ДООЕЛ	10,972	-
Вато ДОО	9,955	-
Електрософт Скопје	9,047	9,047
Синохидро Подружница Скопје	6,956	816,114
Конструкционес Рубау Шпанија	-	276,735
Вкупно аванси за основни средства	572,076	1,864,041

19. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАНОК НА ДОБИВКА И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Побарувања за данок на добивка	-	163,890
Останати побарувања	40,427	40,298
Вкупно побарувања за данок на добивка и останати побарувања	40,427	204,188

20. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2022 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	18,654	126,826,190	281,079	46,915,242	174,041,165
Нови набавки	-	1,907,526	7,322	7,877,512	9,792,360
Пренос од инвестиции	-	53,940	1,105	(55,045)	-
Капитализирани курсни разлики				319,200	319,200
Прекнижувања	-		8,071	(8,071)	-
Корекции (бел. 24)	-				-
Ослободени резервации за судски спорови (бел. 28.б)	-			-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	(985)		(985)
Состојба на 31 декември	18,654	128,787,656	296,592	55,048,838	184,151,740
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	9,495	63,176,460	215,193	-	63,401,148
Амортизација	185	1,961,421	24,057	-	1,985,663
Расход	-	-	-	-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	(985)	-	(985)
Состојба на 31 декември	9,680	65,137,881	238,265	-	65,385,826
Сегашна вредност на:					
31 декември 2022	8,974	63,649,775	58,327	55,048,838	118,765,914
31 декември 2021	9,159	63,649,730	65,886	46,915,242	110,640,017

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2022 година во вкупен износ од 55,048,837 илјади МКД (2021 година: 46,915,242 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

Во текот на 2019 година извршено е сметководствено активирање на вложувања за изградба на делови од Коридор 10 во вкупен износ од 1,445,016 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти за изградба на Коридор 10 од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Оперативна Програма за Регионален развој (белешка 24). Во 2020 година извршена е корекција на вредноста на ова средство за износ од 43,770 илјади МКД, кој е финансиран од Друштвото. Во 2022 година Друштвото има бесплатно добиено патишта во вредност од 74,821 илјада МКД.

21. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2022 година:

	Лиценци (000) МКД	Софтвер (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,634	44,435	46,069
Набавки	-	8,431	8,431
Состојба на 31 декември	<u>1,634</u>	<u>52,866</u>	<u>54,500</u>
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	1,634	43,276	44,910
Амортизација	-	2,213	2,213
Состојба на 31 декември	<u>1,634</u>	<u>45,489</u>	<u>47,123</u>
Сегашна вредност на:			
31.12.2022 година	<u>-</u>	<u>7,377</u>	<u>7,377</u>
31.12.2021 година	<u>-</u>	<u>1,159</u>	<u>1,159</u>

22. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	776,322	633,661
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	1,342,799	1,772,047
Обврски спрема добавувачите во странство	5,317	-
Вкупно обврски кон добавувачите	<u>2,124,438</u>	<u>2,405,708</u>

Обврските спрема добавувачи во земјата во износ од 776,322 илјади МКД (2021: 633,661 илјади МКД) вклучуваат обврски по основ на неплатени ситуации од повеќе изведувачи.

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 1,342,799 илјади МКД (2021: 1,772,047 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

23. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за данок на добивка	10,405	-
Обврски за пресметани камати од кредити	339,717	304,206
Обврски од регистрација (рефундација)	16,750	10,628
Обврски за концесии	153	1,498
Обврски за ДДВ	75,511	59,801
Обврски за нето плати и надоместоци од плати	-	-
Останати обврски	143	110
Вкупно останати тековни обврски	442,679	376,243

Данок на добивка се пресметува на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка согласно даночната регулатива, со примена на стапка од 10% (2021: 10%)

24. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 јануари	1,892,655	2,013,324
Примени во текот на годината	74,821	-
Ослободено преку биланс на успех	(113,847)	(120,669)
Состојба на 31 декември	1,853,629	1,892,655

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 543,149 илјади МКД. Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 15,760 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир Капија - Смоквица) во износ од 171,077 илјади МКД (2021:171,077 илјади МКД). Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти за изградба на делови од Коридор 10 од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Оперативна Програма за Регионален развој, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 1,139,403 илјади МКД. Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.08.2019 година. Во 2020 година извршена е корекција на вредноста на ова средство за износ од 43,770 илјади МКД, кој е финансиран од Друштвото. Во 2022 година Друштвото има бесплатно добиено патишта во вредност од 74,821 илјада МКД. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 98,087 илјади МКД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

25. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

а) Анализа по видови		Состојба на 31.12.2022	Среден курс на НБРСМ 31.12.2022 МКД	каматна стапка	период и начин на отплата	Состојба на кредитите 31.12.2022 (000) МКД	Состојба на кредитите 31.12.2021 (000) МКД
Банка или кредитор	Валута	во валута	МКД	%			
ЕИБ II	ЕУР	5,256,796.66	61.4932	3.62% год.	36 полугодишни рати 15/11/2006 - 15/05/2024	323,258	539,934
МБОР (ИБРД) 4859 МК	ЕУР	1,830,721.04	61.4932	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2012 - 15/06/2024	112,577	188,036
МБОР (ИБРД) 7532 МК	ЕУР	26,363,161.35	61.4932	Либор	30 полугодишни рати 15/09/2013 - 15/03/2028	1,621,155	1,919,311
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	2,419,225.00	61.4932	Либор +1	22 полугодишна рата 05/12/2012 - 05/06/2023	148,766	502,684
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	УСД	163,836,384.77	57.6535	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	9,445,741	9,683,015
Експорт-Импорт Банка Кина (Кичево - Охрид)	УСД	353,809,277.20	57.6535	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	20,398,343	18,094,742
МБОР (ИБРД) 8420 МК	ЕУР	43,023,357.74	61.4932	Либор	32 полугодишни рати 15/10/2020 - 15/10/2036	2,645,644	2,834,170
ЕБОР 41981 - проект коридор X	ЕУР	6,972,002.70	61.4932	Либор +1	22 полугодишни рати 20.10.2015-20.04.2026	428,731	552,425
ЕБОР 47955- Програма за национални патишта	ЕУР	92,159,385.16	61.4932	Либор +1	48 месеци грејс период и 132 месеци период на отплата 20.02.2019 - 20.08.2029	5,667,176	4,661,178
МБОР (ИБРД) 8525 МК	ЕУР	40,331,087.10	61.4932	Либор	36 месеци грејс период од 31.12.2020 и 40 полугодишни рати 15.11.2023-15.05.2043	2,480,088	1,993,467
ЕБОР (ЕБРД) 47829	ЕУР	51,131,052.08	61.4932	Либор +1	23 полугодишни рати 20/03/2020 - 20/03/2031	3,144,212	3,521,766
ЕБОР (ЕБРД) 49118	ЕУР	6,205,434.78	61.4932	Либор 1%	24 полугодишни рати 15/04/2022-15/10/2033	381,592	314,298
Министерство за финансии на РСМ	МКД	3,245,818.00	1.0000	-	грејс период до 01.01.2022 и 84 месечни рати	3,245,818	3,606,275
Министерство за финансии на РСМ	МКД	934,099.00	1.0000	-	грејс период до 01.02.2023 и 120 месечни рати	934,099	-
Министерство за финансии на РСМ	МКД	543,327.00	1.0000	-	грејс период до 01.10.2025 и 120 месечни рати	543,327	-
ЕБОР (ЕБРД) 50769	ЕУР	9,330,000.00	61.4932	Либор +1	24 полугодишни рати 10/06/2023-10/12/2034	573,732	316,147
ЕБОР (ЕБРД) 49119 - коридор 8	ЕУР	417,000.00	61.4932	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2025-15/12/207	25,643	-
Вкупно странски кредити						52,119,900	48,727,448
Минус: Тековна доспеаност на долгорочни странски кредити (обврски кои доспеваат за плаќање во рок од една година)						(5,504,158)	(4,754,425)
Вкупно нето странски кредити						46,615,742	43,973,023
Вкупно долгорочни кредити						46,615,742	43,973,023

25. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Состојба на 01.01.	48,727,448	42,797,187
Нови задолжувања	6,864,508	7,486,951
Отплата на главници на странски кредити	(5,018,903)	(3,669,409)
Курсни разлики (нето)	1,546,951	2,112,720
Корекции	(104)	-
Состојба на 31.12.	52,119,900	48,727,449

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Во рок од една година	5,504,158	4,754,425
Во период од 1 до 3 години	10,703,552	9,480,210
Над 3 години	35,912,190	34,492,813
Вкупно	52,119,900	48,727,448

26. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2022 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Северна Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РСМ.

27. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредити со ЕБОР и МБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, финансирани од ЕБОР и МБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

27. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

	2022	2021
Нето паричен тек од оперативни активности	7,360,330	5,691,593
Плус сите камати пресметани за време на тој период	241,620	231,189
Минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства	(9,137,722)	(8,252,932)
Плус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот	6,864,508	7,486,951
	5,328,736	5,156,801
Отплата на главница на кредити	5,018,903	3,669,409
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	241,620	231,189
	5,260,523	3,900,598
Сооднос за сервисирање на долг	1.0	1.3

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

	2022	2021
Приходи од сите извори	9,753,197	8,168,956
Плус останати приходи	311,250	157,859
Минус сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата	(2,570,651)	(2,415,144)
	7,493,796	5,911,671
Отплата на главница на кредити	5,018,903	3,669,409
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	241,620	231,189
	5,260,523	3,900,598
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	1.4	1.5

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

	2022	2021
Тековни средства	2,177,140	2,468,251
Планираните нето приходи за наредната година	7,330,800	7,012,000
	9,507,940	9,480,251
Тековни обврски	8,228,716	7,745,439
Тековен коефициент	1.2	1.2

28. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Претпријатието (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

Основ на судски спор:	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Сповори за долгови	137,107	57,547
Сповори за надомест за експроприација	50,232	31,929
Сповори за надомест за штета	175,426	291,282
Арбитражни спорови	281,864	281,864
Сповори по други основи	1,915	1,915
Вкупно	646,544	664,537

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

Арбитражниот спор пред Меѓународниот арбитражен суд во Париз е започнат по тужба на Рубау спрема ЈПДП и побарува износ од 281,863 илјади МКД и 131,602 илјади арбитражни трошоци. Воедно ЈПДП има поднесено противтужба и побарува износ од 748,412 илјади МКД и 212,919 илјади МКД.

Во декември 2021 година донесена е Одлука на Меѓународниот арбитражен суд во Париз, според која Претпријатието нема обврска за плаќање кон Рубау, кој пак треба да му плати на ЈПДП износ од 4,485,167.83 ЕУР со затезна камата, односно треба да го врати на ЈПДП платениот аванс (белешка 18). Во март 2022 година донесен е дополнителна Одлука на Меѓународниот арбитражен суд во Париз, со која се одбиват сите барања на тужителот. Во септември 2022 година на сметката на ЈПДП уплатен е износот на авансната гаранција од 4,485,167.83 ЕУР од страна на Банко Сабател Шпанија. Во тек е постапка за признавање на пресудата на арбитражниот суд пред редовните судови во Шпанија, за да може да се бара извршување на пресудата во однос на каматата. Во октомври 2022 година ЈПДП прими тужба од Рубау Шпанија за делумно поништување на пресудата на арбитражниот суд доставена преку Трговскиот суд во Загреб, на која ЈПДП вложи одговор на тужба.

Во август 2022 година ЈПДП прими известување со тужба од ГД Бетон АД, за поведена арбитражна постапка пред Постојан избран суд - Арбитража при Стопанска комора на Северна Македонија, за долг во износ од 117,046,670 МКД. Во септември 2022 година, ЈПДП достави одговор на тужба и најави противтужба. Во јануари 2023 година од страна на ЈПДП поднесена е противтужба, подоцна прецизирана на износ од 150,158,222 МКД.

28. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА (Продолжение)

б) резервирања	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 01.01	209,063	193,956
Резервирања преку биланс на состојба	-	-
Резервирања преку биланс на успех	11,789	66,532
Исплатен износ	(1,837)	(1,343)
Ослободувања на резервации преку биланс на успех	(61,574)	(167)
Ослободувања на резервации преку биланс на состојба		(49,915)
Состојба на 31.12	157,441	209,063

в) гаранции

Претпријатието има дадено банкарски гаранции во вкупен износ од 4,139 илјади денари со рок на доспевање најдоцна до декември 2023 година, кои се дадени за потребите на постапки за експропријација.

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Владата на Република Северна Македонија е единствениот сопственик на Јавното претпријатие за државни патишта - Скопје. Претпријатието не влегува во посебни специфични трансакции со Владата на Република Северна Македонија. Во 2021 година, Со Одлука на Влада, од Буџетот на РСМ одобрени се средства во износ од 72,205 илјади МКД на ЈПДП, за бесплатни картички за патарина за српски државјани како дел од мерките за справување со КОВИД кризата. Во 2022 година нема трансакции со поврзани страни.

30. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле настани кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.